

Annabi Yunusa xa taruxui Masenyi nde yi Kitaabui xa fe ra

Annabi Yunusa xa taruxui findixi masenyi belebele nan na ibunadama bε. Alatala bara si wuyaxi daa, a e rasabati yire keran dunija ma. E to findi a xa daalisee ra, a wama ne e xa fe birin xa sɔɔneya, e xa lu bɔjɛsa kui, e man xa a xa nɔndi kolon. Ala mu tinma si yo xa fisa boore bε. E birin lan a ya i.

Kɔnɔ adamadie luma tantan na mənni ne, e fa a majɔxun e fisa e boore bε, e man Ala kolon dangife booree ra. Na yetε igboja findixi fe jaaxi nan na Ala mabiri. A wama ne a xa xibaarui xa yensen dunija birin ma, kɔnɔ ndee mu tinma na ra. Annabi Yunusa findixi na misaali nan na.

Alatala to Annabi Yunusa xε Asiriya bɔxi ma a xa nɔndi kawandi e bε, Annabi Yunusa mu tin na rabade xɔnnanteya xa fe ra. Asiriyakae nu findixi Isirayilakae yaxuie nan na. Na nan a toxi, Annabi Yunusa naxa nate tongo a xa a gi, alako a naxa Ala xa xεeraya raba. Tondife Ala waxɔnfe ra, na findi ne fe xɔrɔxɔε ra Annabi Yunusa bε, a fa a kolon a nu lan ne a xa bira Ala xa yaamari nan fɔxɔ ra.

Annabi Yunusa to na raba, kaabanakoe belebele naxa raba. Asiriya jnama naxa fa bora Alatala fɔxɔ ra, e fa a batu. Annabi Yunusa fan naxa a kolon a bɔjɛ kui a Ala xa xanunteya gbo

si birin bε. E rafan a ma, a man wama e rakisife e xa yunubie ma.

A lanma won tan fan xa na masenyi hagigε fahaamu, a xa so won sondonyi kui. Xɔnnanteya gbo sie tagi to lɔxɔε. Na mu findima fe fanyi ra ibunadama bε. Ala mu wama na xɔn, barima a kolon na gere nan tun naminima naxan findima tɔɔre xungbe ra. Xanunteya nan fan. Won si birin lan Alatala ya i. Won birin xa won xinbi sin a bun ma. Ala xa a niya won xa kafu won boore ma xanunteya kui. Amina.

Annabi Yunusa xa taruxui

Annabi Yunusa a gife Ala xa xεεraya ma

¹ Alatala naxa a masen Amitayi xa di Yunusa bε,

² «Keli, i siga taa xungbe naxan xili Nineve, i xa n ma nate xɔrɔxɔε masen e bε naxan fatanxi e xa fe jaaxie ra n naxee toxi n na dənnaxε.»

³ Kɔnɔ Annabi Yunusa to wa a gife Ala xa xεεraya ma, a naxa nate tongo a xa siga Tarasisi. A naxa goro Yafa wafu ra, a kunkui to naxan nu sigafe Tarasisi. A naxa kunkui masundi fi, a baki kunkui kui mixie xun ma sigafe ra Tarasisi, alako a xa a makuya Alatala ra.

⁴ Na kui Alatala naxa foye xungbe ramini baa ma, a findi turunnaade ra, a kunkui imaxa han a wa a kanafe.

⁵ Kunkuimae naxa gaaxu, kankan naxa a dε rawa a xa ɔla bε. E naxa nde ba kunkui xa kote ra, e a woli baa ma alako nde xa ba a binyε ra. Yunusa naxa goro kunkui bɔtini ma, a a sa mənni, a xi paxi.

⁶ Kunkui kəpini naxa siga a yire, a a fala a bε,
«I tan na xife nε? Keli, i xa i xa ala maxandi.
Təmunde a nəma nε kinikinide won ma, a won
natanga yi gbaloe ma.»

⁷ Kunkuimae naxa a fala e booree bε, «Won
xa kanda bun alako won xa a kolon, naxan yi
gbaloe bəndunxi won ma.» E to na raba, a naxa
ilan Yunusa ra.

⁸ E naxa a maxərin, «Nde yi gbaloe bəndunxi
muxu ma? I munse wali rabama? I kelixi
minden? Si mundun na i ra?»

⁹ Annabi Yunusa naxa e yaabi, «Eburu nan n
na. N Alatala nan batuma, Ala naxan na koore
ma, naxan baa nun bəxi daa.»

¹⁰ Na kui kunkuimae naxa gaaxu ki fanyi ra, e
a fala a bε, «I yi rabaxi munfe ra?» A naxa a fala
e bε a nu a gife Alatala nan ma.

¹¹ Baa xa xaṛne to nu gboma nan tun, e naxa
a maxərin, «Muxu xa munse raba i ra, alako baa
xa a raxara muxu bε?»

¹² Annabi Yunusa naxa e yaabi, «N a kolon a yi
turunnaadə xungbe xun tixi wo ra n tan nan ma
fe ra. Wo xa n woli baa ma. Na kui a raxarama
nε.»

¹³ Kunkuimae naxa kata laala bade e xa xare
masətə, kənə na mu səcəneya. Baa nu sigama
xaṛne ra nan tun e xili ma.

¹⁴ Na temui e naxa Alatala maxandi, «Alatala,
muxu bara i maxandi i xa muxu ratanga yi xəmə
xa faxə ma. Mixi fanyi nii bafe kote naxa dəxə
muxu xun ma, barima i tan Alatala na i waxənfe
nan tun nabafe yi ki.»

¹⁵ Na fala xanbi, e naxa Yunusa tongo fa, e a
woli baa ma. Baa xa xaṛne naxa dan.

¹⁶ Na fe naxa na mixie ragaaxu Alatala ya ra ki fanyi ra. E naxa sereχe ba Alatala bε, e kere tongo a bε.

2

Annabi Yunusa xa Ala maxandi

¹ Alatala naxa yεχε xungbe nde yamari baa ma a xa Yunusa gerun. Yunusa naxa lu yεχε furi kui fεεjεn saxan, koe saxan.

² A naxa a Marigi Alatala maxandi yεχε furi kui yi ki:

³ «Alatala, n to n xui rate i ma n ma bɔjε mini kui,
i bara n yaabi.

N to i xili kelife aligiyama,
i bara n xui mε.

⁴ I to n woli baa bɔtini ma,
ye bara n makoto, i nu fa i xa mɔrɔnyie radin n ma.

⁵ N naxa a majɔxun i bara n keri,
kɔnɔ n a kolon n man fama nε i xa banxi sεniyεnxi tote.

⁶ N naxa madula ye xɔora, baa naxa nɔ n na.
Baa nooge naxa filin filin n kɔnyi ma.

⁷ N goro nε baa bɔtini ma han geyae fɔlode.
N nu na geeli aligiyama,
kɔnɔ i tan Marigi Alatala, i naxa n namini na yili tilinxı kui n pιjε ra.

⁸ N nii to nu na bafe n fate i,
n naxa n majɔxun Alatala ma.
N ma maxandi naxa siga han a sa i li,
i xa hɔrɔmɔbanxi sεniyεnxi.

⁹ Mixi naxee e nii taxu kuye sənbətare ra,
nee e yətə raganma hinne fanyi nan na.

¹⁰ Kənə n tan tantui bəeti nan bama i bə sərəxə
ra,
n na n ma kərə tongoxi rakamalima ne.
Kisi fatanxi Alatala nan na.»

¹¹ Na dangi xanbi, Alatala naxa yəxə yamari, a
xa sa Annabi Yunusa bəxun xare ma.

3

Annabi Yunusa Alatala xui rabatufe

¹ Alatala naxa gbilen masenyi ti ra Yunusa bə,
a naxə,

² «Keli, i siga yi taa xungbe naxan xili Ninewe.
I xa sa n ma xəera iba e bə, n i tixi naxan na.»

³ Annabi Yunusa naxa keli a siga Ninewe, alə
Alatala a masen a bə ki naxə. Taa nan nu
Ninewe ra naxan xungbo ki fanyi ra xi saxan
nərə rabama dənnaxə.

⁴ Annabi Yunusa to feəŋən kerən nərə raba taa
kui, a naxa yi masenyi ti fələ, «Xi tongo naani
nan luxi, Ninewe taa xa kana.»

⁵ Ninewekae naxa la Ala ra, e birin fa sunyi
suxu, e sunnunyi dugi ragoro e ma tuubi fe ra,
keli bannae mə han misikiinə.

⁶ Yi xibaarui to Ninewe mangə li, a fan naxa
keli a xa kibanyi kui, a a xa mangə donma rate
a ma, a a sunnun dugi ragoro a ma, a fa sa dəxə
te xube xəɔra tuubi fe ra.

⁷ Na kui a naxa yi masenyi ti Ninewe bə,
«Mangə nun a xa kuntigie xili ra, sunyi bara
maxandi mixie nun xurusee birin ma.

⁸ Mixie nun xurusee birin xa sunnun dugi ragoro e ma, e xa Alatala xili senbe ra, birin xa gbilen a xa kira jaaxi nun e xa kobijna fɔxɔ̄ ra.

⁹ Nde a kolon xa Ala mu a xa nate tongoxi masarama, a won natanga a xa xɔnɛ gbe ma, a fa won nakisi faxɛ ma?»

¹⁰ Ala to a to Ninewekae bara tuubi, e bara e kobe so e xa kira jaaxi ra, a naxa kinikini e ma, a mu gbaloe ragoro e ma sɔnɔ̄n, ałɔ a nu bara a panige ki naхɛ.

4

Annabi Yunusa xɔnɔ̄fe

¹ Na fe mu nu rafanxi Annabi Yunusa ma fefe ma, a fa xɔnɔ̄.

² A naxa a fala Alatala bε, «Alatala, n mu nu yi fe xa falama n to nu na n xɔnyi təmui naхɛ? N na n gi yi nan ma sigafe ra Tarasisi, barima n nu a kolon Ala nan i ra, naxan hinne nun kinikini masenma mixie bε, naxan mu xɔnɔ̄ma mafuren, naxan xa xanunteya gbo, naxan gbilenma a xa nate tongoxi fɔxɔ̄ ra, a gbaloe lu na a nu wama naxan nabafe.

³ Yakɔsi Alatala, n nii tongo, barima n faxaxi nan fisa n baloxi bε.»

⁴ Alatala naxa a maxɔrin, «A lanma i xa xɔnɔ̄ yi fe ma yi ki ne?»

⁵ Annabi Yunusa naxa mini taa fari ma, a sa dɔxɔ̄ taa sogetede mabiri leeble bun ma, a naxan yailan a yetε bε. A nu wama a tofe ne fe naxan fama rabade Nineve ra.

⁶ Alatala naxa wuri bili nde rabula a a ti Yunusa xun ma, alako a niini xa ti a xun, a naxa

soge xa xənə kolon. Yunusa naxa jəlexin ki fanyi
ra na wuri bili niini xa fe ra.

⁷ Kənə na ləxəs kuye iba, Ala naxa a niya kuli
nde xa sa na wuri bili don, a xa xara.

⁸ Soge to mini, Ala naxa foye fure ramini kelife
sogetede, a sage xərcəxəs ti Yunusa ma. Na naxa
a niya Yunusa ya naxa ifçərə, a fa wa faxafe. A
naxa Ala maxandi, «N faxaxi fisa n baloxi bə to.»

⁹ Ala naxa Annabi Yunusa maxərin, «A lanma
i xa xənə yi wuri bili xa fe ma yi ki?» Yunusa
naxa a yaabi, «Iyo. N xənəxi han n jən wama
nə n xa faxa!»

¹⁰ Alatala naxa a masen a bə, «I tan məxnixi yi
wuri bili nan ma, i mu naxan sixi, i mu naxan
naməxi. A bulaxi kəs kerən nan na, na kuye iba,
a man naxa faxa.

¹¹ A mu lanma xə n tan xa kinikini Ninewe
ma, yi taa xungbe, mixi wulu kəmə təxələn
nun a xanbi na dənnaxə, naxee mu fe fanyi nun
fe naaxi tagi raba kolon, xurusee gbegbe fan na
dənnaxə?»

**Soso Kitaabuie: Tawureta, Yabura, Inyila
The Holy Bible in the Susu language of Guinea (Soso
Kitaabuie: Tawureta, Yabura, Inyila Bible)**

copyright © 2015 Mission Evangélique Reformée Néerlandaise et les Traducteurs Pionniers de la Bible

Language: Susu

Contributor: Mission Evangélique Réformée Néerlandaise

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures. Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2020-11-11

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 29 Jan 2022

f1d08866-ea3e-5b9b-b506-e7690c5c61d2